

=====
Ref. queixa núm. 031090
=====

Sr. Director,

La Sra. (...) va formular davant d'esta Institució un escrit de queixa, que va quedar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment mostrava la seua disconformitat amb la qualificació obtinguda en les proves d'accés als cicles de formació professional específica per al cicle "Interpretació del llenguatge de signes", que va tenir lloc a l'IES Federico Montseny de Burjassot, com també amb la negativa, en principi, de la presidenta de la Comissió d'Avaluació que veuera el seu examen o exercici, la qual cosa va motivar que presentara diverses reclamacions en què exigia la revisió de la qualificació obtinguda i al·legava el defecte formal en la comunicació de la qualificació i les dates per a revisar-la, la consideració d'apta en la prova realitzada.

La comunicació rebuda de la Direcció Territorial d'Educació, a la qual vam demanar informació suficient sobre les circumstàncies concurrents en este supòsit, assenyalava, bàsicament, que "els criteris d'avaluació i la qualificació constaven en cadacun dels exàmens que es va lliurar als participants en les proves; d'altra banda, efectivament caldria haver-li permés veure l'examen, però la presidenta de la Comissió va interpretar que no era possible, fet que es va esmenar posteriorment. En qualsevol cas, la repercussió de l'acte de veure l'examen a l'acabament no és diferent de fer-ho al començament, atés que l'objectiu és proporcionar aclariments a l'alumne i si este no està d'acord presentar una reclamació per escrit. En este cas l'alumna va poder presentar reclamació per escrit i posteriorment li va ser contestada i se li va mostrar l'examen, i a la vista d'això podia continuar la seua reclamació, i així ho va fer. Per tant, este defecte de forma no afectava el fons de la qüestió i no produïa indefensió.

Sobre la forma de comunicar la Comissió on recollir la contestació a les reclamacions i de citar per a veure l'examen, és habitual en els centres posar les comunicacions al costat de les publicacions de les llistes. De tota manera, allò important era tenir constància que havien recollit la contestació, i així va ocórrer, i si no ho haguera fet, la Comissió podia haver avisat la interessada.

És important ressaltar que es van presentar dos reclamacions, una el 19 en què se sol·licitava la revisió de l'examen i una altra el 20, en què sol·licitava que per defecte de forma se li considerara apta la prova d'accés, quan ni tan sols s'havia pogut revisar l'examen. La primera va ser contestada en temps i forma, la segona era lògicament improcedent i denota poc interès, acabat de començar el procediment, a conèixer el fons de la qüestió, és a dir, si la prova havia estat o no superada.

El dia 30 de juny va presentar davant la Comissió una nova reclamació i en esta persistia per no estar d'acord ni amb les explicacions ni amb el moment de donar-li-les.

El dia 1 de juliol va presentar una nova reclamació davant la directora territorial de Cultura, Educació i Esport, i sol·licitava que se la declarara apta per la "clara situació d'indefensió" i per les irregularitats que, segons el parer de la reclamant, s'havien produït.

La reclamació del dia 30 de juny havia de seguir el seu procés, segons estableix la norma, i que més endavant analitzarem.

La reclamació de l'1 de juliol novament resultava improcedent atés que a pesar que hi haguera defecte de forma que afectara greument el procediment, que no era el cas, no podia considerar-se apta la prova sense més. En tot cas, calia revisar novament els exercicis, i este era el camí que anava a seguir l'altra reclamació.

La reclamant intenta entrevistar-se amb l'inspector president de la Comissió de Coordinació, que no es trobava en la Direcció Territorial, i per això és atesa per una de les coordinadores, que segons indica la reclamant els informa que se'ls respondrà en un termini aproximat de quinze o vint dies. En no rebre contestació durant el mes de juliol, intenten entrevistar-se amb l'inspector president de la Comissió Coordinadora durant el mes d'agost sense aconseguir-ho. Finalment, s'entrevista amb ell al setembre i li exposa el seu cas i també que no havia rebut comunicació efectiva a les seues reclamacions, i recorda que la norma sobre reclamació de qualificacions estableix un termini de quinze dies perquè resolga la Direcció Territorial.

La impossibilitat d'entrevistar-se amb l'inspector president de la Comissió de Coordinació és fàcilment explicable per ser el mes d'agost el mes habitual de vacances i perquè este director havia patit l'hospitalització i mort d'un familiar de primer grau durant la setmana del mes d'agost que havia d'haver atés el servei.

Efectivament la reclamació presentada el 30 de juny s'havia d'haver resolt en el termini de quinze dies, però per acumulació de tasques i pel nombre de reclamacions i la varietat d'especialitats i matèries de les proves d'accés va fer impossible el compliment del termini. A pesar de tot, es va comunicar verbalment a la reclamant el dia 1 de setembre el resultat de la revisió, quan encara era possible la seua escolarització, si s'haguera resolt al seu favor, en qualsevol dels centres que impartien el cicle al qual es va presentar, atés que fins i tot en el cas que no hi haguera vacants en el centre de primera opció, la Direcció Territorial és competent per a ordenar un augment de la *ratio* per motius extraordinaris d'escolarització. El 15 de setembre es va comunicar per escrit als centres examinadors afectats el resultat de les revisions realitzades, i en aquell moment estava també en situació d'assignar plaça als alumnes la reclamació dels quals havia estat favorable, tal com es va fer a qui corresponia.

Cal assenyalar que, segons informa l'inspector president de la Comissió de Coordinació, l'1 de setembre la reclamant no volia saber el resultat de la revisió, la qualificació

resultant de la qual era de 3,10 sobre 5 punts, ja que la seua intenció era que se la declarara apta per les suposades irregularitats.

Pel que fa a la reclamació de l'1 de juliol, que es troba al marge del procés ordinari de reclamació, la Llei 30/1992 estableix que quan les normes no fixen el termini de notificació de resolució, este serà de tres mesos. Se li ha contestat recentment, amb uns dies fora de termini que no afecten el fons de la qüestió.

La reclamant considera que no es tracta de si la prova està o no correctament corregida, sinó de la indefensió que s'ha produït i dels perjudicis que se li han causat.

En contra de l'opinió de la reclamant, que ja a l'endemà d'haver presentat la primera reclamació sol·licitava que se li donara per apta la prova per defecte de forma, entenem que el fons de la qüestió és si la prova estava correctament o incorrectament corregida. Fet que se li va comunicar per escrit en primera instància el 25 de juny en la publicació de les llistes definitives i el 30 de juny en contestació personal a la seua reclamació, per part de la comissió avaluadora. Verbalment el dia 1 de setembre i per escrit al centre examinador el 15 de setembre, per part de la inspecció. Quan, tal com s'ha indicat, esta Direcció Territorial estava en condicions de facilitar plaça a qualsevol reclamant en els cicles i centres sol·licitats, per la qual cosa no s'entén que s'haja perjudicat la reclamant.

Quant a la indefensió, la reclamant ha pogut reclamar en primera instància i va ser contestada dins el termini i en la forma escaient, i va poder reclamar en segona instància, i va ser contestada verbalment i per escrit al centre examinador, i tot i que va ser fora de termini, sempre a temps de poder ser escolaritzada en el cicle formatiu sol·licitat.

Per tot el que hem exposat anteriorment i a pesar de lamentar no haver pogut complir estrictament els terminis establits en la norma, es considera que la reclamant no ha patit perjudici ni indefensió en el procés que ens ocupa.”

La comunicació rebuda va ser traslladada a la interessada a fi que formulara les al·legacions que considerara convenientes, però no consta l'entrada en esta Institució de cap escrit de la Sra. (...) en el sentit indicat.

Arribats en este punt, convé formular les següents CONSIDERACIONS:

Les qualificacions d'exàmens són vertaders actes administratius dins el procés de selecció, que manifesten un juí públic sobre l'aptitud acadèmica dels aspirants, els quals, per això, han de tenir l'oportunitat de sol·licitar, administrativament o judicialment la seua revisió, i la visualització o l'accés a l'exercici realitzat.

Entenem, igual que el Tribunal Suprem (Sentència de 9 de març de 1993, Sala Contenciosa Administrativa, Secció Quarta), que “l'actuació dels tribunals dels exàmens compostos per persones coneixedores de la matèria que han de qualificar, i independents dels interessos dels examinats, mereixen en principi la presumpció d'encert, que solament pot ser destruïda per proves de fets certs que duguen a la conclusió que han actuat amb dolo, abús de dret o infracció de normes que regixen el procés de les proves d'aptitud i tenen una discrecionalitat, no absoluta, però sí proporcionada al seus coneixements i les qualificacions que han d'atorgar...”.

En definitiva, caldrà atorgar al ciutadà el dret a constatar explícitament que eixa Administració educativa ha actuat amb submissió plena a la llei i al dret en els termes previstos en l'article 103.1 de la Constitució espanyola.

A més a més, el principi de transparència en l'actuació administrativa està vigent en el nostre ordenament jurídic per ser consubstancial al propi sistema democràtic i regix el nostre país des de l'any 1978. La justificació d'este principi en el nostre ordre constitucional deriva com a conseqüència necessària el del principi de control ple de l'actuació administrativa.

A la vista d'això anterior, es recomana a l'Administració educativa que en situacions com l'analitzada extreme al màxim el deure legal de donar compliment al principi de transparència en els processos selectius, i permeta als aspirants la possibilitat de revisar el seu examen amb les majors garanties i mitjans, inclòs l'accés a l'examen o l'exercici realitzat.

De conformitat amb l'article 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li agraiem que, en el termini de 30 dies, ens remeta el preceptiu informe en el qual ens manifeste si accepta la recomanació que li fem o, si s'escau, les raons que estime per a no acceptar-la.

Li agraiem per endavant la remissió del que li hem sol·licitat.

Atentament,

Bernardo del Rosal Blasco
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana